

белѣзала и мжже творци съ по голѣми дарования. И тогава пакъ само вишата класа отбелѣзва имена на жени—творци, Условията на по свободенъ животъ сж имъ дали възможность да се индивидуализиратъ. Не че между народа е нѣмало даровити жени, както казахъ, тѣхнитѣ незаписани творения, както и тези на потиснатия мжжъ, оставатъ анонимни и се числятъ къмъ народното творчество.

Следъ блѣскавата епоха на ренесанса, когато гениятъ на мжжа достигна крайнитѣ висоти въ изкуството, все още жената боязливо прави опити за творчеството. Що ѝ липсваше? Рицаритѣ се биха за нейна слава, тробадуритѣ я възпѣха, Данте я качи на небето. А въ сжщность? Птичето все още бѣше въ клетката —вече позлатена. Всичкия този шумъ ставаше за нейната външна обвивка — красотата. Никой не потърси, никой не се заинтересова за душата на жената. Имаше *ceinture de chasteté**), въ какъвто кръстоносцитѣ заключваха вѣрността на своитѣ жени, не само за плътта, но и за духа. Отъ дете още я учеха, че тя е създадена за мжжа и, че затова е достатъчно да знае да чете поезии, да пѣе и свири на арфа, или клавиръ, да танцува и изобщо всичко онова, съ което ще направи удоволствие на мжжа си. Тежко ѝ, ако всичко това тя правеше за други мжже, или за обществото.**)

А епохата бѣше, когато изкуството сияеше, като второ слънце. Неговитѣ лжчи съгрѣха сърцата на много жени, достойни за негови жрици, но тѣ не посмѣха да му служатъ открито. И понеже духътъ имъ не мируваше, тѣ избраха тъмни пжтища, за да станатъ знаменити. За постигане на своята цѣль, нравитѣ ги тласнаха къмъ лицемерие, подлостъ и коварство. Тѣ спазнаха истински гении на злото. Така историята ни завещае образи като Лукреция Боржиа, разнитѣ Медичи

*) Поясъ на целомъдрие.

**) Все още, както и въ древна Гърция, музиката, танца и поезията се смѣтаха като изкуство специално за куртизанкитѣ. Почтеннитѣ жени небиваше да го изнесатъ вънъ отъ дома си.